

ikke nytte at sige, at der behøves ikke noget skriftligt, det behøves der nemlig, for det hele maa være i Orden, hvis der bagefter skulde komme Indsigelser. Men et uhyre Arbejde er det baade for Ministeriet og for Amterne, og ved Henvendelse til Embedsmænd har jeg for Resten faaet Klarhed over, at det er et Arbejde, der er saa meget mere ærgerligt, som det ikke er til nogen Verdens Nytte.

Naar man nu vil sige: Det er meget rigtigt, at Ministeriet og Amterne lettes betydeligt — de Herrer maa stadig lægge Mærke til, at det, jeg taler om, ikke er nogle faa Bevillinger, der gives, men det er en Masse af Behandlinger og Masser af Bevillinger, der er Tale om —, men saa vælttes det over paa en anden Embedsmand, nemlig paa Retsskriveren, vil jeg dertil bemærke, at Retsskriveren alligevel skal have med Panteobligationer at gøre og maa læse dem alle sammen meget nøje igennem for at se efter, om de ere rigtige, om Behæftelserne og Kompetencen ere i Orden. Arbejdet bliver altsaa ikke saa meget større for ham, thi blot ved at læse igennem ser han straks, om der er taget mere end 4 pCt. Forøgelsen af hans Arbejde bliver, saa vidt jeg kan skønne, efter hvad jeg har haft Adgang til at undersøge, ikke andet, end at han skal skrive paa: Rentebevilling meddelt, og saa bliver det nødvendigt at indføje i Sporteljournalen til de Rubrikker, der allerede findes, en ny Rubrik, som hedder: Rentebevilling, det er hele Arbejdet. Jeg vil ikke tale om de private. Jeg har hørt mange Klager fra private over den store Ulejlighed, disse Bevillinger forvalde, og i den Henseende vil der vindes dette, at man ikke behøver at skrive Ansøgning. Men jeg maa tilstaa, at det for mig har mindre Betydning, og helt lette det for de private kan man ikke. Det, der vindes, er, at Ministeriet og Amterne blive helt fri, medens Retsskriveren faar en lille Forøgelse af sit Arbejde, som imidlertid, da han allerede i Forvejen skal være dybt inde i det, er saa lille, at det ikke er værd at tale om.

Nu kunde man sige: Ja, men for Statistikken er det dog et Tab; der opgøres en stor Statistik i Statistisk Bureau over disse Forhold, og nogle af Resultaterne komme i Ministerialtidende. Men jeg vil dertil sige, at der tabes ikke noget ved at undvære denne Statistik, thi den er ikke rigtig. Sagen er nemlig, hvad jeg vist allerede har bemærket, men som jeg nu vil gentage, at man faar Rentebevillingen,

uden at man behøver at indsende Obligationen, og den, som giver Rentebevillingen og opfører den i sine Regnskaber, kan ikke se, om det virkelig er Meningen at tage 6 pCt., eller hvor meget det nu er. Da det nemlig koster lige meget, er der mange af dem, der skulle svare $4\frac{1}{2}$ pCt., der lige saa gerne søge Bevilling til at svare 6 pCt., det koster den samme Ulejlighed, og man vinder derved, at man, hvis Rentefoden siden forhøjes, ikke behøver at søge ny Bevilling. Statistikken er derfor ikke rigtig, for det første af den Grund, at man ikke ser Grundlaget for Statistikken efter, idet man ikke kan forlange Panteobligationen indsendt, men for det andet ogsaa af den Grund, at i mangfoldige Tilfælde løser man slet ikke Rentebevilling, og dette forekommer mig ubetinget galt. Naar Loven bestemmer noget, skal det ikke være de godtroende, som have Ulejlighed deraf, medens andre, der ere dristigere, slippe fri for at løse Bevilling. Det er fra privat Side meddelt mig, at det sker, og jeg har ogsaa i mange Tilfælde selv set, at det sker. Hvem skal nemlig passe paa, at der løses Rentebevilling? Retsskriveren anses ikke for forpligtet til at paase det. Men saa kunde man jo sige: Ja, men det er en farlig Historie ikke at løse Bevilling, thi man kunde jo risikere at blive tiltalt for Aager. Men jeg tror nu, at Domstolene ud fra den sunde Sans ikke ville dømme nogen for Aager, fordi han har taget $4\frac{1}{2}$ pCt. uden at have Rentebevilling. Hvis nogen skulde tiltales og dømmes efter Loven af 6. April 1855 af den Grund, vilde man sige, at Faktum egentlig var dette, at Manden ikke havde betalt 65 Øre for en Ansøgning — han har glemt det eller ikke gidet gøre det —, og af den Grund at stemple ham som en, der har begaaet Aager, og straffe ham derfor, tror jeg praktisk talt ikke vilde ske. Men ogsaa i denne Henseende vil Lovforslaget medføre bedre Forhold.

Statens Indtægter ville, som de Herrer nok se, blive akkurat de samme som nu. Alle Ansøgninger skulle nu stemples, og efter det foreliggende Lovforslag skal denne Paategning af et Par Ord stemples med det samme Beløb, 1 Kr.; Staten taber altsaa ikke noget i Indtægt, hvilket er af Betydning i denne Tid. Staten vil endogsaa vinde noget i Indtægt, ikke blot indirekte ved, at Arbejdet formindskes, men ogsaa direkte ved, at der spares ikke ubetydelige Udgifter til Blanketternes Trykning, til Papir, Blæk o. s. v. Vi